

МАРИНА ТА СЕРГІЙ
ДЯЧЕНКИ

Світи Марини та Сергія Дяченків

Повісті й оповідання

СЛІПШИЙ
ВАСИЛІСЬК

Харків
«Фоліо»
2023

ВІЗИТ ДО ПЕДІАТРА

Віктор Андрійович оперував щосереді

Учора була саме середа, і заважка. Операція тривала декілька годин; Віктор Андрійович прийшов додому безсилий, повечеряв, випив чарку коньяку і ліг спати. Чи то коньяк був неякісний, чи то вечеря занадто важка, але наснилася знову якась нісенітниця — неначе він сидить на височенному незручному троні, а трон стоїть на спині летючого ящура, а навкруги повнісінько бородатих людей у незграбних жовтих шоломах...

Уві сні йому хотілося кашляти. Схоже, учора він устиг застудитися.

Уранці, коли Віктор Андрійович увійшов до кухні, щоб закип'ятити чайник, старий був уже тут. Сидів у кріслі, хворобливо примружившись, ухопившись правою рукою за ліве плече; із плеча стирчав хвіст стріли з рудуватим оперенням.

— Як ви сюди потрапили? — утомлено запитав Віктор Андрійович.

— Вітаю тебе, народженого для подвигів, — хрипко мовив старий.

Поділ його довгої, розшитої бісером халамиди був заплямований підсохлою багнюкою і трішки кров'ю. Чоботи з кривими шпорами встигли добре натоптати — і в кухні, і в коридорі, однак біля вхідних дверей слідів глини не було.

Віктор Андрійович повернувся до чайника, що вже закипів. Вимкнув вогонь, узяв із полиці чисту чашку; вийняв

із холодильника оселедцеве масло для бутерброда та два шматочки шинки, що залишилися зі вчора:

— Їстимете?

Старий заперечив — на його грудях на золотому ланцюжку висів великий червоний камінь. Камінь лиховісно спалахнув — і знову зник, прикритий білою бородою старого.

— Народжений для подвигів... Твій край закликає тебе. Війська Оуельфа Блискучого, нехай тричі буде прокляте його ім'я, обложив Чорну Твердь... Ти, сине Зоддара Неумовного! Ти чуєш, як стогне твій замок, закликаючи тебе?

Віктор Андрійович прислухався. У під'їзді стукнули входні двері, під вікном подала голос автосигналізація, чхнула, замовкла. Вище поверхом хтось голосно змив воду в унітазі; Віктор Андрійович знову відчув, як дере в горлі, і ледь стримав кашель.

— Я ледь перейшов Грань, — гірко сказав старий, дивлячись на хвіст стріли, яка все ще стирчала у нього з плеча. — Прокляті ельфи...

— Дозвольте мені подивитися, — запропонував Віктор Андрійович.

Старий відсахнувся, закивав головою, так що борода знову ковзала по червоному каменю; Віктор Андрійович знизав плечами й увімкнув кавомолку.

Старий щось нерозбірливо бурмотів, проводячи рукою над пораненим плечем, потім узявся за стрілу й з усієї сили вирвав її. Гидливо кинув Вікторові Андрійовичу під ноги.

— Батько твій, Неумовний Зоддар, був на вершині слави, коли мати твоя Реша, найулюбленіша з п'ятдесяти найближчих полонянок, подарувала володареві сина-спадкоємця, дитину, якій перейшла могутність Зубчатих Скель, магія Червоного Каменя, воля Дракона та сила Темного Володаря...

Віктор Андрійович діждався, поки коричнева пінка кави підніметься до країв джезви.

— ...Але слуги Світу не дримали! За указом проклятого Редрика, придворного мага Оуельфов, тебе викрали, пере-

несли через Грань і поселили в цьому жагучому світі... і ти виріс, будучи переконаним, що тут твоє місце! Однак — слава Зубатим Скелям — я знайшов тебе!

Віктор Андрійович удруге довів каву до кипіння. Хотілося кашляти: десь в аптечці зберігся лазолван.

— ...Оуельф переконаний, що ти загинув — інакше я не наважився б підійти так близько до Чорної Тверді! Як тільки ти станеш на чолі нашого війська... О, як завиють вороги! О, як завие сам Оуельф, коли його, закутого в ланцюги, приведуть у підземелля на катування.

Старий солодко закотив очі. Віктор Андрійович намазав булку оселедцевим маслом, а на шматочок чорного хліба поклав шинку. У каву поклав півложки цукру та пігулку цукрозамінника.

— Ти тут чужий, — лагідно сказав старий. — Ти і сам це не раз помічав... Тебе притягли силою. Тебе відібрали у батька, у матері... Тебе позбавили слави, почестей, військових перемог... У цьому винен Оуельф зі своїм Редриком! Невже ж ти не помстишся?!

У передпокої курлюкнув дверний дзвінок.

— Вибачте, — сказав Віктор Андрійович старому.

На годинникові — восьма ранку: на сходинковому майданчику стояла молода жінка з букетом квітів і маленька дівчинка з пляшкою коньяку.

— Доброго ранку, — сказав Віктор Андрійович.

— Ми просимо вибачення за такий ранній візит, — швидко заговорила жінка, — але в інший час вас неможливо застати... А в лікарні ви постійно зайняті... А нам дуже хотілося подякувати вам, Вікторе Андрійовичу, за все, що ви зробили для Оленьки... За ті прогнози, якими нас лякали... Ви... Ми не знаємо, як вам дякувати, але ж прийміть від щирого серця...

Дівчинка поглядала на Віктора Андрійовича із побоюванням. Жінка простягнула однією рукою квіти, а іншою взяла в дівчинки коньяк — і теж простягнула; Віктор Андрійович похитав головою:

— Справді, незручно...

Жінка заговорила знову; в очах у неї з'явилися сльози. Віктор Андрійович узяв коньяк і квіти, нахилився до дівчинки й заглянув їй у вічі:

— Усе гаразд?

Та швидко кивнула й заховалася за мамину спину. Із коньяком і букетом Віктор Андрійович повернувся в кухню; квіти поклав на підвіконня, коньяк простягнув старому.

— Хочете випити?

Старий знову замотав бородою. Віктор Андрійович наповнив водою трилітровий слоїк і поставив туди квіти, щоб до вечора не зів'яли.

Коньяк був вірменський.

— Ти — Володар Міжземелля, — твердо сказав старий. — Ти — тверда рука, яка об'єднає народи в мирі та покорі. Ти — найвизначніший маг і борець. Ходімо зі мною! Я покажу тобі твій справжній світ!

— Ви все ж не хочете повірити у свою помилку, — коротко сказав Віктор Андрійович. — Не можете зрозуміти, що Темний Володар — не я. Хтось інший. Ви помилилися.

Старий підскочив. Підняв руки до стелі, слідом за ним Віктор Андрійович подивився вгору, але нічого, крім патьоків на штукатурці — сусіди залили ще минулого року — не побачив.

— Я не міг помилитися! — заревів старий так, що задзеленчали вікна. — Ти — син Зоддара! Ти — Зоддар Неумовний! Ти — господар Чорної Тверді! Ти...

— Мені необхідно йти, — лагідно сказав Віктор Андрійович. — Вибачте.

І він пішов, спокійно замкнувши старого в квартирі — якщо той увійшов без відома господаря, то й вийти зуміє, правда?

На вулиці було сухо й тепло; маршрутне таксі приїхало відразу, і, зручно влаштувавшись біля вікна, Віктор Андрійович повністю занурився в плани на сьогодні.

Спершу — до Саші Панова, якого вчора оперували. Незабаром вирішиться — жити юнакові з рукою чи без руки; кожного разу, коли Віктор Андрійович бачив на ятках вуличних

торговців ці петарди, він ладен був нападати на продавців і лупцювати їх ногами...

Потім — обхід. Потім — консультація; ось із провінції привезли хлопчину з міжхребцевою грижею, необхідно готувати до операції. Потім...

Перед входом до лікарні, як завжди, на нього чекав натовп батьків. Він відповідав твердо, інколи жорстко, часом і грубо — якщо того вимагала ситуація; наприклад бабуся Юлі Перцевої заспокоювалася тільки тоді, коли на неї прикрикнеш. Тоді вона дійсно вірить, що все в порядку, і її онука незабаром буде здорова...

У кабінет він зайшов, несучи за вухо сірого плюшевого зайця. Люба Ярова не спить, бачте, без зайця, у стерильному боксі їй необхідний заєць, ось без зайця — ніяк...

Він роздратовано шпурнув зайця на стіл. Деякий час дивився на нього; потім помив руки; перевдягнувся в комбінезон, зав'язав на шиї марлеву маску, поклав у нагрудну кишеню пачку цигарок...

Плюнув — і зайця взяв також. Добре ж!

Він ішов довгим білим коридором, і всі, кого зустрічав — лікарі, сестри, няні — поспішали привітатися з ним і побажати йому доброго ранку. Із палат виходили маленькі пацієнти, — ті, що вже могли ходити. Як дорослі, віталися за руку, порпали за вухо зайця...

Кашель дряпав трахею, роздирав груди; Віктор Андрійович не витримав і повернув до туалету. Закрив двері на засув, нахилився над умивальником і кашлянув з усієї сили.

Тугий струмінь біло-жовтого вогню вдарив у мокру порцеляну. Запахло пожарищем, запахло залізом, порохом, димом. Віктор Андрійович кашлянув раз, другий, третій...

Незручність у грудях уляглася.

Віктор Андрійович на повну силу включив гарячу воду і як-небудь злив чорну жирну кіптяву.

Потім притиснув під пахвою сірого Любиного зайця і пішов на обхід.

ЗМІСТ

Візит до педіатра	3
Перевертні	9
Письменник	20
Підземний вітер	23
Пробна куля	60
Казка про Золотого півника	62
Скафандри	75
Сліпий василіск	76
Словник	81
Сніг	83
Сто	97
Суддя	99
Тіна-Делла	145
Трон	178
Фенікс	209
Фотосесія	225
Хуррем, або Усміхнена	229
Хутір	244
Чорний дід	263
Я одружуся з кращою дівчиною королівства	265